ENES BİN MÂLİK (radıyallahü anh)

Ensâr-ı kirâm'ın (Medineli Müslümanların) büyüklerinden. Künyesi, Ebû Hamza'dır, Bu künyeyi kendisine Resûlullah (aleyhisselâm) vermiştir. Bir gün Hamza denilen baklayı toplarken, Resûl-i Ekrem efendimiz (aleyhisselâm) onu görmüş, Ebû Hamza diye iltifât buyurmuşlardır. Lakabı Hâdim-i Resûlullah (aleyhisselâm) (Resûlullah'ın hizmetçisidir). Kendisine böyle söylenince çok sevinir ve memnun olurdu. Bununla iftihar ederdi. Hicretten on sene önce doğmuş (m. 612), hicretin 93 senesinde (m. 712) vefât etmiştir. Enes bin Mâlik'in (radıyallahü anh) vâlidesi Ümm-i Süleym'dir. Enes'in (radıyallahü anh) babası müslüman olmadığı için annesi, bundan çok üzüntü duymuştu. O vefât edince, Ebû Talha annesine evlenme teklifinde bulundu. Fakat Ebû Talha daha müslüman olmadığından Hazreti Enes'in annesi, evlenmeleri için müslüman olmasını şart koştu. Böylece, Ebû Talha, ikinci Akabe'de müslüman olanlar arasına girmiş oldu. İşte Enes bin Mâlik (radıyallahü anh), İslâm ile şereflenmiş böyle bir aile ocağında yetişti.

Enes'in (radıyallahü anh), Zül-üzüneyn lakabı da vardır. Bu lakabı Ona Resûlullah (aleyhisselâm) vermiştir. Bir ara Resûl-i Ekrem efendimiz mübârek elleri ile zülüflerini çekerek, "Yâ zel-üzüneyn" diye latife buyurmuşlardır. Onun için, Hazreti Enes de, vâlidesinin tavsiyesi üzerine Resûlullah'ın mübârek ellerinin değdiği bu zülüfleri teberrüken olduğu gibi bırakmıştır. Bazı tarihçiler, Hazreti Enes'in bu lakabı almasının sebebi olarak, Resûl-i Ekrem efendimizden (aleyhisselâm) duydukları mübârek sözleri iyi anlayıp, ezberlemesini, gösterirler.

Resûlullah efendimiz (aleyhisselâm), Medine-i Münevvere'ye teşrîflerinde Hazreti Enes 9-10 yaşlarında idi. Hemen vâlidesi (annesi) Ümm-i Süleym kendisini alıp, Resûlullah'ın (

aleyhisselâm) huzûr-u se'âdetlerine getirdi. Hizmetlerine kabûl buyurmasını istedi. "Yâ Resûlallah! Ensâr erkek ve kadınlarından sana hediye vermiyen kalmadı. Bu oğlumdan başka sana, hediye verecek bir şeyim yok. Bunu al. Sana hizmet etsin" dedi. Vâlidesinin bu isteği kabûl buyuruldu. Bunun üzerine annesi: "Yâ Resûlallah! Şu hizmetçiniz Enes'e duâ buyurunuz" deyince, Resûlullah (aleyhisselâm) efendimiz de "Yâ Rabbi! Enes'in malını ve evlâdını mübârek ve yümünlü eyle, ömrünü uzun eyle, günahlarını af eyle"şeklinde duâ buyurdular.

Hazreti Ebû Bekir devrinde, Bahreyn havâlisinin zekâtını toplamakla görevlendirilmiştir. Hazreti Ebû Bekir'in vefâtında, Bahreyn'de bulunuyordu. Daha sonra Medine'ye geldi. Hazreti Ömer'in zamanında Medine'de kaldı. Hazreti Ömer, onu meşveret meclisine (Danışma kuruluna) aldı. Onun kıymetli tavsiyelerinden istifâde etti. Bu sırada Medine'de kaldığı müddetçe, fıkıh dersi vermekle meşgûl oldu. Yine bu devirde Enes bin Mâlik (radıyallahü anh), Toster'de yapılan muharebede elde edilen ganîmetin ve Hazreti Ömer'e gönderilme şartı ile teslim olmayı kabûl eden İran ordusu kumandanı, Hürmüzan'ın, Medine'ye getirilme işini üzerine almıştı. Medine'den Basra'ya gitmiş, Hazreti Ömer'in vefâtını burada öğrenmiştir. Hazreti Osman zamanında da Basra'da kalan Enes bin Mâlik (radıyallahü anh) fıkıh dersleri vermeye devam etti. Hazreti Osman'ın vefâtını Medine'ye gelirken yolda öğrenmiştir. Enes (radıyallahü anh), Hazreti Ali'nin halifeliği zamanına yetiştiği gibi, Emevî halifelerinden bir kısmını da görmüştür. Hazreti Enes, zulme ve haksızlığa dâima karşı olmuştur. Bu konuda çekinmemiştir. Onun için Haccâc'ın yaptığı zulümleri görünce, Halife Abdülmelik'e şikâyette hiç tereddüd göstermemiştir. Buna rağmen, Haccâc, ona darılmamış, onun rızasını kazanmak için elinden gelen gayreti sarf etmiş ve derslerine de devam etmiştir. Bu sırada Sahâbe-i kirâm'ın sayıları azaldığı için yaşayan Sahâbîlerin kıymeti daha da artmıştı. Halk, böyle mübârek zâtları arayıp buluyor, onların sohbetlerinden istifâde etmeye çalışıyorlardı. Çünkü bunlar, bizzat Resûlullahı görüp, rûhlara gıda olan mübârek sözlerini, Onun mübârek ağzından dinlemişlerdi. Bu bakımdan herkes onlara gerekli hürmet ve saygıda kusur etmemeye gayret ediyorlardı.

Enes bin Mâlik (radıyallahü anh) uzun ve bereketli bir ömür yaşamıştır. Basra'da vefâtına yakın hastalandı. Halk, gece-gündüz ziyâretine geldi ve yanında bulundular. Basra'da vefât eden en son Sahabe odur. Basra'ya 9-12 km. mesafede bulunan Tat mevkiinde vefât etti. Muhammed bin Sîrîn (radıyallahü anh) tarafından gasl, techîz ve tekfîni yapıldı. Vefât ettiği yere defn edildi. Vasıyyeti üzerine, Resûlullah'ın (aleyhisselâm) saçlarından bir miktar kabrine kondu.

Hazreti Enes bin Mâlik, Peygamber Efendimizin uzun seneler hizmetinde bulunması sebebiyle Kur'ân-ı kerîmin tefsîrini çok iyi öğrenmişti. Âyetlerin tefsîrine dair bildirdiği rivâyetler tefsîr kitaplarını süslemektedir. Hazreti Enes, Sabâbe-i kiram arasında Peygamber efendimizin hallerini, sözlerini ahlâkını, işlerini bildirme bakımından en önde gelenlerinden idi. Dokuz yaşında Resûlullah'ın (aleyhisselâm) hizetine başladı. Resûlullah'ın vefâtına kadar yanlarından hiç ayrılmadı. Peygamber efendimizden 2230 hadîs-i şerîf bildirdi. Hadîs rivâyetinde çok titiz davranırdı. Bu durumu talebelerine de ısrarla tavsiye ederdi. Bu bakımdan hadîs ilmine hizmeti büyüktür. Hadîs ilminin yayılmasında önde gelenlerdendir. İlim öğrenmek gayesinde olanlar onun meclisine devam ederlerdi. O, "Kale Resûlullah", Resûlullah (aleyhisselâm) şöyle buyurdu, derken meclistekiler, derin bir huşû' ve huzûr içinde dinlerlerdi. Birçok yerde ilim halkası kurmuştu. Mekke-i Mükerreme, Medine-i Münevvere Basra, Kûfe ve Şam ders verdiği mühim merkezlerdi. Zamanın halifesi bile onun derslerine gelmeyi gönülden arzu ederdi. Her yönden bereketli ve çok mübârek bir zât idi. Bu da, Resûl-i Ekrem'in (aleyhisselâm) duâlarının bereketiyle idi. Onun ilim deryasından istifâde edenler çoktur. Hasen-i Basrî, Süleymân Teymî, Ebû Kulâbe, Ebû Bekir bin Abdullah el-Müzenî (radıyallahü anh) bunlar arasındadır.

Enes bin Mâlik'in, hadîs ve tefsîr ilminde olduğu gibi, fıkıh ilmine de büyük hizmeti olmuştur. Müstakil bir eser teşkil edecek kadar, fetvâ ve ictihâdları vardır. Hazreti Enes ile Muhtâr bin Fülgül arasındaki konuşma ve Muhtâra verdiği cevabın İslâm Hukuku'nda mühim bir yeri vardır. Muhtâr, Enes'e (radıyallahü anh): "Resûl-i Ekrem'in nehyettiği (yasak ettiği) içkiler nelerdir? diye sordu. Hazreti Enes cevaben Resûl-i Ekrem'in "Her sarhoş eden şey haramdır" buyurduğunu söyledi. Bunun üzerine Muhtâr şöyle sordu: "Doğru söylüyorsun. Sarhoş olmak haramdır. Bir iki yudumluk bir şey içmek hakkında ne dersin? Enes (radıyallahü anh): "Çoğu sarhoş edenin azı da haramdır" cevabını verdi.

Enes bin Mâlik (radıyallahü anh) yüksek bir ahlâka sahipti. Son derece nâzik, güzel sözlü ve güler yüzlü idi. Resûlullah'ı (aleyhisselâm) çok sever, sünnete uymaya çok dikkat ederdi. Sabah namazının vakti girmeden önce uyanır, Mescid-i

Nebevîye gider, Resûl-i Ekrem'e hizmet için can atardı. Resûlullah'ın (aleyhisselâm) sesini duymak ve Ona hizmet, onun için en büyük sürûr ve neş'e kaynağı idi. Resûl-i Ekrem de onun hakkında iyilikle bahsedip, yaptığı hizmetlerden dolayı duâ buyururlardı.

Resûlullah'ın (aleyhisselâm) âhirete teşrîflerinden sonra, verdiği derslerde Resûlullah'ın (aleyhisselâm) devrini, tekrar o günleri yaşar gibi, neş'e ve zevkle anlatır, talebeler üzerinde büyük tesir uyandırırdı. Bu yüzden talebelerinde Resûlullah'ın sevgisi apaçık görülürdü. Enes bin Mâlik (radıyallahü anh) Emr-i bil-Ma'rûfa (iyiliği emretmek) son derece ehemmiyet verirdi. Çünkü bu ümmeti, en hayırlı ümmet yapan sıfat budur. Ya'nî, iyiliği emredip, kötülüğe mâni olmak.

Enes bin Mâlik (radıyallahü anh) yakışıklı ve nûrânî idi. Servet sahibi olduğu halde, çok sade bir hayat yaşadı. Dünya zînet (süs) ve lezzetine, dünyalığa ehemmiyet vermedi. Fakîrleri ve yoksulları gözetir, onlara gerekli yardımda bulunurdu. Talebelerinin ihtiyâçlarını kendisi temin ederdi. Resûlullah'a olan sevgisini her fırsatta dile getirirdi.

Peygamber efendimiz (aleyhisselâm), Enes bin Mâlik (radıyallahü anh) hakkında şöyle buyurdular:

"Ey Enes, bir iş yapmak istediğin vakit, yedi defa Rabbine istihâre et. Sonra kalbinin meylettiği tarafı yap. Hayır ondadır."

"Ey Enes! Biliyor musun, mağfireti (bağışlamayı) gerektiren husûslardan biri de, müslüman kardeşini sevindirmendir. Onun üzüntüsünü giderirsin, yahut içini rahatlatırsın, yahut ona bir mal verirsin veya borcunu ödersin, yahut kendisi olmadığı zaman, çoluk çocuğuna göz kulak olursun."

Enes bin Mâlik'in (radıyallahü anh) bizzat Resûl-i Ekrem efendimizden rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden bir kısmı aşağıdadır.

"Kolaylaştırınız, (zorlaştırmayınız) güçleşdirmeyiniz, müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz."

"Herhangi biriniz kendi nefsi için istediğini, müslüman kardeşi için de istemedikçe gerçek mü'min olamaz."

"Birbirinize buğz etmeyiniz, hased etmeyiniz (kıskanmayınız) birbirinize sırt çevirmeyiniz. Ey Allah'ın kulları! Kardeş olunuz. Bir müslüman için kardeşini üç günden fazla terk etmek (küsmek) helâl olmaz."

"Sizden bir kimse başına gelen bir musibetten dolayı ölümü istemesin. Ölümü isteyecek kadar sıkıntılı bir durum, içerisine düşmüş olanlar, Yâ Rabbi! Hayat hakkımda hayırlı olduğu müddedçe beni yaşat, yoksa, rûhumu kabz eyle, desin."

"Kim Allahü teâlâya kavuşmak isterse, Allahü teâlâ da ona kavuşmak ister. Kim bunu istemezse, Allahü teâlâ da istemez." Bunun üzerine biz: Yâ Resûlallah, hepimiz ölümü istemeyiz, dedik. Resûlullah (aleyhisselâm) şöyle cevap verdiler: "Bu ölümü istememek değil, mü'min dünyâdan ayrılacağı zaman, akıbetinin iyi olacağına dair müjdeler kendisine verilir, böylece Allahü teâlâya kavuşmak ister. Bu kavuşma, onun en çok istediği şeydir. Fakat kâfir ve fâcir son nefesinde, sonunun iyi olmadığını görür ve cenâb-ı Hakka kavuşmağı istemez. Allahü teâlâ da ona kavuşmayı istemez."

"Kendisinde şu üç sıfat bulunan îmânın tadını duyar: Allahü teâlâ ve Resûlünü başkalarından daha çok sevmek, sevdiğini Allah için sevmek, küfürden kurtulup hidâyete kavuştuktan sonra, ateşe atılmayı ne kadar istemezse, küfre dönmeyi de o derecede kerih ve kötü görmek."

"Kıyâmet günü bir komşu diğer komşuyu yakalar, onu salıvermez ve şöyle der: "Yâ Rabbi! Sen buna çok ihsânda bulundun. Bana ise, az verdin. Ben aç idim. O tok olarak uyudu. Ona: "Bana kapısını niçin kapadığını, kendisine verdiğin rızıktan beni niçin mahrûm ettiğini sor der."

"Şu dört şeyin sarf edilmesinden, kul kıyâmet gününde hesaba çekilmez. Bunlar: Ana, babasına sarf ettiği, iftar için sarf ettiği, sahur için sarf ettiği, çoluk-çocuğu için sarf ettiği nafakalardır."

"Bir kimse dünyâda ipekli elbise giyerse, ahirette giyemez."

"Mi'râca çıktığım gece, dudakları makasla kırpılan bazı kimseler gördüm. Cebrâile, bunların, kimler olduğunu sordum. Cebrâil (aleyhisselâm.) "Bunlar, ümmetinden, herkese, iyiliği emredip, kendilerini unutan ve Kur'ân-ı kerîmi okuyup da ona uymıyan, onunla amel etmeyenlerdir, cevabını verdi."

"Allahü teâlâ, bütün insanlar arasında beni seçti, ayırdı. İnsanların en iyisini bana Eshâb olarak seçti, Bunların arasından da, bana akraba ve yardımcı olarak en üstünlerini ayırdı. Bir kimse beni sevdiği için bunlara hürmet ederse, Allahü teâlâ onu her tehlikeden korur. Onlara hakaret ederek beni incitenleri de incitir."

Enes bin Mâlik, Resûl-i Ekrem'in (aleyhisselâm) mübârek ağızlarından Sidret-ül-Müntehaya kadar olan yolculuğu

anlatıp, bundan sonraki durumları ve namazın farz oluşunu, yine Resûlullah'ın (aleyhisselâm) mübârek dilinden şöyle bildirir: "Cebrâil (aleyhisselâm) beni Sidret-ül-Münteha'ya götürdü. Bir de ne göreyim, yaprakları fil kulakları gibi, meyveleri küpler kadar bir ağaç var. Bu ağacı Allahü teâlânın celâl ve azameti o kadar kaplamış ve bürümüş ki, bu yüzden durumu değişmiş ve çok güzelleşmiş. Hiç kimse onun güzelliğini anlatamaz. Bu sırada Allahü teâlâ bana vahyedeceğini vahyetti. Bana her gün ve gece için elli vakit namazı farz kıldı. Altıncı kat semâda bulunan Musa'nın (aleyhisselâm) yanına inince, bana: "Rabbin ümmetine neler farz kıldı?" dedi. Elli vakit namaz, dedim. Musa (aleyhisselâm) bana, Rabbinden bu miktarı hafifletmesini dile, çünkü ümmetin bu kadara tahammül edemezler. Ben, Benî İsrâili denedim, dedi. Bunun üzerine, Rabbimle münâcaat ettiğim yere dönüp, elli vakit namazı hafifletmesi için yalvardım. Allahü teâlâ, elli vaktin, beş vaktini indirdi. Bu durumu Musa'ya (aleyhisselâm) söyleyince, ümmetin bu kadara da dayanamaz, sen yine Allahü teâlâdan bunun da hafifletilmesini, dile, dedi. Bu şekilde Rabbim ile Musa (aleyhisselâm) arasında gidip geldim. Nihâyet Allahü teâlâ, "Yâ Muhammed! Farz kıldığım namazlar, her gün ve gecede kılınacak olan beş vakit namazdır. Her namaz için on sevâb vardır. Bu bakımdan sonunda yine elli namaz olur. Bir kimse hayır yapmak ister de, onu yapamazsa, ona bir sevâb yazılır. O iyiliği yaparsa, on sevâb yazdır. Bir kimse kötülük işlemek ister de, yapamazsa, ona hiçbir şey yazılmaz. O kötülüğü işlerse, bir tane günah yazılır." buyurdu. Buradan tekrar Musa'nın (aleyhisselâm) yanına uğradım. Olup bitenleri anlattım. Mûsâ (aleyhisselâm) yine Rabbinden bunun da hafifletilmesini iste, dedi. Bunun üzerine Resûlullah(aleyhisselâm) Rabbime çok müracaatta bulunduğum için artık utanıyorum" buyurdu.

Resûlullah'ın (aleyhisselâm), Enes bin Mâlik'e (radıyallahü anh) nasihatleri:

"Ey oğul! Elinden geldiği kadar abdestli ol. Çünkü, kim abdestli olarak ölürse ona şehîdlik sevâbı verilir."

"Ey Enes! Rükûda ellerinle dizlerini sıkıca tutup, parmaklarını birbirinden ayır, dirseklerini yanlarına yapıştırma, Rükûdan kalkınca, her uzvun tam olarak yerine gelsin. Allahü teâlâ, kıyâmet gününde, rükû ve secde arasında belini dosdoğru yapmıyana nazar etmez. Secde ettiğin zaman, alın ve ellerini iyice yere koy. Secdeleri çabuk ve acele yaparak, horozun yeri gagalaması gibi gagalama, secdede kollarını yere sererek, köpeklerin veya tilkinin yatışı gibi yere serilme. Namazda sağa sola nazar etmekten sakın."

"Ey oğul! Kimse hakkında kötülük beslemeden sabahlamaya ve akşamlamağa çalış. Bunu basarırsan, hesabın çok kolay olur."

"Müslümanlardan büyüklere hürmet, küçüklerine merhamet et."

Katâde (radıyallahü anh), Hazreti Enes'e, Resûlullah'ın (aleyhisselâm) en çok yaptıkları duânın ne olduğunu sorunca, "Allahümme Rabbena âtina fiddünyâ haseneten ve fil âhıreti haseneten ve kına azâbennâr" duâsını çok okuduklarını bildirdi. Katâde (radıyallahü anh), Hazreti Enes'in duâ edeceği zaman, bununla duâ ettiğini veya duâsına, bu duâyı da ilâve ettiğini nakleder.

Enes (radıyallahü anh) buyurur ki: Bir gün bir A'rabî, Resûl-i Ekrem'e (aleyhisselâm) gelip, "Yâ Resûlallah! Kıyâmet ne zaman kopacak? diye sormuştu. Bu sırada ikâmet okunduğu için, Resûlullah (aleyhisselâm) cevap vermeden namaza durmuşlardı. Namazdan sonra, kıyâmeti soranın nerede olduğunu sordular. A'rabî, "Benim Yâ Resûlallah" dedi. Resûl-i Ekrem ona kıyâmet için ne hazırladığını sordu. A'rabî, fazla bir hazırlığı olmadığını, ancak Allahü teâlâ ve Resûlünü sevdiğini, söyleyince, Resûlullah (aleyhisselâm) "Kişi sevdikleri ile beraberdir" cevabını verdi. Eshâb-ı kiram bu mübârek hadîsi işitince çok sevinmişler, buna sevindikleri kadar başka bir şeye sevinmemişlerdir.

"Yahudiler, âdet gören kadınlarla beraber oturmazlar, birlikte yemek yemezlerdi. Eshâb-ı kiram, Yahudilerin bu durumunu, Resûl-i Ekrem efendimize arz ederek, bu konuda ne buyurduklarını sorunca, şu âyet-i kerîme nâzil oldu: "Sana kadınların âdetlerinden (hayz görenlerinden) sorarlar. Onun bir eziyet olduğunu, söyle. Kadınlar âdet gördükleri zaman, onlarla temasta bulunmayınız. Onlar temizlenmeden onlara yaklaşmayınız."

"Bir takım işler yapıyorsunuz ve onları kıldan daha ince ve önemsiz görüyorsunuz. Halbuki biz, Peygamber (aleyhisselâm) zamanında, bu işleri büyük günahlardan sayardık.

Allahü teâlâ şöyle buyuruyor: "Kul bana bir karış yaklaşırsa, ben ona bir arşın yaklaşırım. Bana bir arşın yaklaşırsa, ben

ona bir kulaç yaklaşırım. Yürüyerek bana gelirse, koşarak ona gelirim.”

“Üç şey ölünün peşinden kabre kadar gider. Çoluk çocuğu, malı ve ameli. Bunlardan, ailesi ve malı döner” Onunla sadece ameli kalır.”

“Allahü teâlâ, kulunun yemek yedikten veya birşey içtikten, sonra kendisine hamd etmesinden râzı olur (hoşnud olur).”

“Peygamber efendimizin zevcelerinin evine üç kişi gelip, Peygamber efendimizin ibâdetini sordular. Ne kadar yaptığını öğrendikleri zaman, bunu az gördüler. “Peygamberin yanında biz neyiz? Onun geçmiş ve gelecek bütün günâhları bağışlanmıştır” dediler. Bunlardan birisi, “Devamlı, bütün gece namaz kılacağım.” dedi. Diğeri, “Ömrüm boyunca oruç tutacağım hiç oruçsuz olmayacağım” dedi. Üçüncüsü ise, “Kadınlardan uzak kalacağım, hiç evlenmiyeceğim” dedi. Bu sırada Peygamber efendimiz teşrîf buyurdular. “Şöyle şöyle diyenler, sizler misiniz? Bakınız! Allahü teâlâya yemîn ederim ki, Allahü teâlâdan en çok korkanınız ve ona karşı gelmekten en fazla sakınanınız benim. Buna rağmen, bazen oruç tutuyorum, bazan tutmuyorum. Namaz kılıyorum, uyuyorum. Kadınlarla evleniyorum. Kim, benim sünnetimden yüz çevirirse, o kimse benden değildir.”

Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) “İster zâlim olsun, ister mazlûm olsun, mü’min kardeşinize yardım ediniz” buyurdu. Eshâb’dan birisi: “Yâ Resûlallah! Mazlûm olan kimseye yardım ederim, fakat zâlime nasıl yardım edebilirim? dedi. Resûlullah efendimiz (aleyhisselâm): “Zâlimi, zulüm yapmaktan alıkorsun, işte bu ona yardımdır.” buyurdular.

Bir gün Resûlullah (aleyhisselâm) benzerini hiç duymadığım bir hutbe okudular. “Eğer, siz benim bildirdiklerimi bilmiş olsaydınız, herhalde az güler, çok ağlardınız” buyurdu. Bunun üzerine, Resûlullah’ın (aleyhisselâm) eshâbı yüzlerini kapayarak ağladılar.”

“Kâfir bir iyilik yaptığı zaman, ona karşı dünyalık verilir. Fakat mü’mine gelince, Allahü teâlâ, onun iyiliklerini âhirete saklar. Dünyada da tâatına göre rızık verilir.”

Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu: “Allahü teâlâ buyuruyor ki: “Ey Âdemoğlu! Sen, bana duâ edip, benden istediğin müddetçe, sende bulunan günahları bağışlarım. Onların çokluğuna ve ağırlığına bakmam. Ey Âdemoğlu! Günahların yerle gök arasını dolduracak kadar bile olsa, fakat benden günahlarının bağışlanmasını istesen (istiğfar etsen)senin bu günahlarını bağışlarım. Ey Âdemoğlu! Yeryüzünü dolduracak günahlarla huzûruma gelsen, şirk koşmadan bana kavuşsan, yeryüzünü dolduracak bir mağfiret ve af ile seni bağışlarım.”

Resûlullah’ın (aleyhisselâm) yanında iki kişi aksırdı. Birine, “Allah sana merhamet eylesin” buyurduğu halde, diğerine bu mukâbelede bulunmadı. Yâ Resûlallah, Allah’dan, buna rahmet diledin, niçin öbürüne dilemedin denilince, “Bu Allahü teâlâya hamd etti (Elhamdülillah, dedi) öbürü ise hamd etmedi” buyurdu.

“Resûlullah (aleyhisselâm) duâ ederken mübârek ellerini bazan öyle kaldırırdı ki, mübârek koltuk altının beyazlığı görünürdü.”

Hazreti Enes bin Mâlik buyurdu ki: “Üç sınıf insan, hesap gününde Allahü teâlânın rahmetine kavuşur: 1. Akrabasını ziyâret eden. 2. Kocası ölüp yetimlerle kalan ve ölünceye kadar onlara bakan kadın. 3. Ziyâfet sofrası kurulup, yetimleri ve kimsesizleri davet eden kimse.”

“Resûlullah’a (aleyhisselâm) on sene hizmet ettim. Mübârek elleri ipekten yumuşak idi. Mübârek teni miskten ve çiçekten daha güzel kokuyordu. Resûlullah’ın kalb-i şerîfi nazargâh-ı ilâhî idi.”

“Resûlullah (aleyhisselâm) insanların en güzel huylusu idi. Beni bir gün bir yere gönderdi. Vallahi gitmem dedim. Fakat gidecektim. Emrini yapmak için dışarı çıktım. Çocuklar dışarda oynuyordu. Onların yanından geçerken arkama baktım Resûlullah (aleyhisselâm) arkamdan geliyordu. Mübârek yüzü gülüyordu. “Yâ Enes! Dediğim yere gittin mi?”buyurdu. Evet gidiyorum, Yâ Resûlallah dedim.”

“Resûlullah (aleyhisselâm) bir kimse ile müsâfeha edince, o kimse elini çekmedikçe, mübârek elini ondan ayırmazdı. O kimse yüzünü çevirmedikçe mübârek yüzünü ondan çevirmezdi. Bir kimsenin yanında otururken, iki diz üzerinde oturur, ona karşı saygılı olmak için mübârek bacağını dikip, oturmazdı.”

Enes bin Mâlik hazretleri: “Bismillâhirrahmânirrahîm ve la-havle ve lâ-kuvvete illâ billahil’aliyyil’azîm” okumanın sinir hastalığına ve bütün hastalıklara iyi geldiğini haber vermiştir.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) El-İsâbe cild-1, sh. 71

2) El-İstiâb cild-1, sh. 71

3) Müsned-i Ahmed bin Hanbel cild-3 sh. 102

4) Tezkiret-ül-Huffâz cild-1, sh. 44

5) Tabakât-ı İbn-i Sa'd cild-7, sh. 45

6) El-A'lâm cild-2, sh. 24

7) Tehzîb-ül-esmâ ve'l-luga Kıs, 1, cild-1, sh. 127

8) Tehzîb-ut-tehzîb cild-1, sh. 376

9) Kâmûs-ul-a'lâm cild-2, sh. 1048

10) Sünen-i Tirmizî cild-5, sh. 345

11) Sahîh-i Müslim, fedâil-ul-Enes

12) Sahîh-i Buhârî fedâil-ul-Enes

13) Tam İlmihâl Se'âdet-i Ebediyye sh. 1003

14) Eshâb-ı Kirâm sh. 219

15) İzâlet-ül-hafâ cild-1, sh. 329